

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba
SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

w sprawie **I. B.**

skazanego z art. 148 § 1 d.k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 marca 2016 r.,

bez udziału stron, wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 lutego 2002 r.,

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k. oraz art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. wniosek oddalić;

2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania , w tym uiszczoną opłatą od wniosku w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) zł, a z tego tytułu zasądzić od skazanego na rzecz Skarbu Państwa 20 (dwadzieścia) zł tytułem wydatków tego postępowania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 lipca 2001 r., I. B. został uznany za winnego dokonanego w dniu 13 lutego 1996 r. w R. przestępstwa zabójstwa J. B., czynu kwalifikowanego z art. 148 § 1 d.k.k. i za to przestępstwo został skazany na podstawie art. 148 § 1 d. k.k. na karę 15 lat pozbawienia

wolności. Tym samym wyrokiem przypisano mu także popełnienie przestępstwa z art. 263 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Jako karę łączną Sąd Okręgowy orzekł w wyroku karę 15 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 19 lutego 2002 r., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obecnie wniosek o wznowienie postępowania złożył obrońca skazanego. Powołując się na przepisy art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i § 2 k.p.k. obrońca skazanego wskazał w uzasadnieniu, że już wcześniej (9.01.2012 r.) skazany w piśmie skierowanym do Prokuratury Okręgowej w W. wskazywał na liczne błędy popełnione w trakcie postępowania przygotowawczego, tj. uzgadnianie zeznań, zastraszanie świadków potwierdzającego jego alibi. Dodatkowo wówczas podał, że zdecydował się na ujawnienie osoby, która potwierdziłaby, iż związek ze śmiercią żony miały następujące okoliczności: zajmowania się przez nią handlem narkotyków, utrzymywania kontaktów ze środowiskiem przestępczym, pozostawanie w konflikcie z Ukrainkami zatrudnionymi przez św. P., przy czym skazany nie podał wtedy danych tego świadka, ani jego adresu. Obrońca dalej wywodził, że te nowe zeznania świadka mogłyby także wpłynąć na dokonanie korekty oceny przeprowadzonych w czasie tego procesu dowodów, w szczególności zeznań św. T. K., czy też innych świadków oskarżenia. W końcowej części swojego wniosku obrońca podniósł, że w kopercie, którą załączył do wniosku, znajdują się dane osobowe świadka oraz jego adres i podkreślił, iż Sąd Najwyższy „z pewnością zarządzi sprawdzenie podawanych w niniejszym wniosku okoliczności w trybie art. 97 k.p.k.”

Podnosząc te argumenty skarżący wniósł o wznowienie postępowania i uchylenie obu wyroków oraz przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

W pisemnej odpowiedzi prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o oddalenie wniosku, wskazując w obszernych wywodach, że nie zachodzą podstawy do wznowienia postępowania w oparciu o przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Prokurator podniósł, że twierdzenie skarżącego o istnieniu nowego dowodu jest gołosłowne, skoro wniosek nie zawiera konkretnej informacji co do tego o jakich okolicznościach miałby zeznać świadek. Przywołując stanowisko Sądu

Najwyższego wyrażone w sprawie III KO 4/14 prokurator Prokuratury Generalnej podkreślił, że brak jest jakiegokolwiek oświadczenia tej osoby, która miałaby zostać przesłuchana jako świadek (potencjalne depozycje tej osoby miałyby być „nowym dowodem”), co czyni wniosek nieskutecznym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wznowienie postępowania okazał się niezasadny i z tego powodu podlegał oddaleniu. Na wstępie trzeba jednak stwierdzić, że obejmuje on swoim zakresem przedmiotowym jedynie skazanie za przestępstwo zabójstwa, a zatem nie dotyczy skazania za przestępstwo z art. 263 § 2 k.k. Wniosek o wznowienie postępowania oparty jest na twierdzeniu, że istnieje nowy dowód w postaci możliwych zeznań osoby, której dane ujęto w kopercie (k. 5 akt SN). Autor wniosku o wznowienie postępowania bardzo szeroko opisał to, co ma być przedmiotem zeznań tej osoby, przy czym do wniosku nie dołączono jakiegokolwiek oświadczenia tej osoby. W tej sytuacji wyrażona we wniosku sugestia przeprowadzenia czynności przesłuchania tej osoby w charakterze świadka, w trybie określonym w art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k., nie mogła zostać podzielona przez Sąd Najwyższy. Nie można bowiem w tym trybie ustalać czy wskazywane osoby w ogóle mają określone wiadomości stanowiące podstawę faktyczną wniosku o wznowienie postępowania, ale to, na ile dowód ten wykazuje rzeczywiste niebezpieczeństwo błędności prawomocnego wyroku skazującego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2005 r., V KO 80/04, OSN w SK 2005/753; z dnia 19 marca 2008 r., IV KO 126/07, OSN w SK 2008/690; z dnia 19 października 2013 r., IV KO 48/13, OSNKW 2014, z. 3, poz. 23). Inaczej rzecz ujmując, tryb określony w art. 97 k.p.k. nie może służyć poszukiwaniu i dostarczeniu faktycznej podstawy złożonego wniosku o wznowienie z powodu wskazanego w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., ale ma jedynie prowadzić do procesowego zweryfikowania, w drodze stosownego środka dowodowego, tych okoliczności, które we wniosku zostały przedstawione w drodze co najmniej oświadczenia pochodzącego od określonej osoby (por. postanowienie SN z dnia 18 marca 2014 r., III KO 4/14). Ponadto przypomnieć należy, że tryb określony w art. 546 k.p.k. służy tylko i wyłącznie procesowej weryfikacji faktów przytoczonych we wniosku o wznowienie, jeśli zarówno treść, jak i istota tych faktów wskazują na

wysokie prawdopodobieństwo wadliwości zapadłego w sprawie skazanego orzeczenia (por. postanowienie SN z dnia 29 września 2010 r., IV KO 55/10, Lex nr 843825). Tymczasem analiza okoliczności przedstawionych we wniosku w zestawieniu z argumentacją sądu pierwszej instancji w zakresie okoliczności możliwego udziału innych osób w zabójstwie żony skazanego wskazuje, że wszystkie te okoliczności sąd ten bardzo wnikliwie rozważył (np. str. 18-20; 40-42 uzasadnienia), a swoje ustalenia co do sprawstwa oparł przecież na zeznaniach obecnego w czasie zabójstwa R. M. oraz zeznaniach dwóch synów skazanego. Uzasadnienie wyroku bardzo precyzyjnie wskazuje dlaczego sąd ten dał wiarę zeznaniom tych świadków, a zatem nawet gdyby założyć, iż przesłuchanie wskazanej osoby potwierdzi te okoliczności, które wskazano we wniosku o wznowienie postępowania, jako mające pochodzić od wskazanej osoby, to te potencjalne depozycje nie dotyczyłyby tych dowodów, a zatem i nie obalałyby wiarygodności dowodów, na których oparto ustalenia faktyczne. Reasumując stwierdzić trzeba, że nawet gdyby dowód z przesłuchania tej osoby na okoliczności podane we wniosku przeprowadzić, to nie doprowadziłoby to do twierdzenia o poważnym prawdopodobieństwie błędności wyroku skazującego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, z. 1-2, poz.9). Ta okoliczność także czyni zbędnym prowadzenie czynności w trybie określonym w art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k., a jednocześnie dowodzi niezasadności wniosku o wznowienie postępowania.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu. Orzeczenie o kosztach postępowania oparte zostało na treści art. 639 k.p.k.

kc